

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakove volje znižana oosa in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petič-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svoje frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Rim 25. aprila. Papeževa enciklika je izšla. Papež govori v njej v obče z merno, polno dobrohotnosti do človeške družbe; naglašja dobrote, katere sta izkazala cerkev in pontifikat (papeževa stolica) človeškej družbi in civilizaciji; papež pravi, da cerkev se ne bori proti napredku in civilizaciji; poudarja potrebnost posvetnega vladarskega dostojenstva papeževoga pontifikata kot garancijo njegove neodvisnosti, ponavlja dotične proteste svojega prednika. Papež priporoča zdrave nauke za šole, reforme običajev, zlasti glede svetosti ženitovanjskega zakona.

Hamburg 24. aprila. Bismark je zbolel, dobil je šenj okolo pasa (gürtelrose).

Peterburg 24. aprila. Nemško posredovanje traje še dalje. Gorčakov je bolan vedno bolj in ima hudo vročino.

Carigrad 24. aprila. Vstaja muslimanov v Bolgariji raste. Število vstašev znaša okolo 15.000 mož.

O političnem položnji

še zmirom nij pravega razjasnenja. Pravijo, da nemško posredovanje nij še ponehalo, da hoče celo Italija pomagati „mešetariti“ za mir, da je ruski car pripravljen, Angležem nekaj odstopiti, a da so ti Angleži jako nezaupni. Torej je za mir in za vojsko jednako „upanje“ denes, kakor je bilo pretekle dneve. Sitna ta negotovost vendar dolgo ne more več trajati, na jedno ali drugo stran se obrne.

Mej tem sta še zbolela dva velikana državnik, katerih je baš zdaj v tako silno

kritičnih časih bolj treba pri evropskem delu, nego kedaj prej. Gorčakov je obolel in febrozno stanje njegove bolezni ter velika njegova starost budita vsakako bojazen zanj. Hvala Bogu, da ima izvrstnega učenca, ki ga morda še prekosi, Ignatieva, za soboj. — Bismarkova bolezen, šenj okolo pasa, sama na sebi sicer nij nevarna, ali mož je baje hudo nervozen, zato je pohujšanje mogoče.

In kakor da bi občno položnje ne bilo dovolj zamotano, vzdignili so se še bolgarski Mohamedanje zoper kristijanske Bolgare in Ruse. Oni, ki so prej vladali, kristijane imeli za hlapce in pse, ne morejo jih zdaj videti, da so svoji gospodarji in svobodni. Zato so ti Muselmani orožje prijeli z neumno obupnostjo. Pomagalo jim to ne bode nič, k večjemu bode pospešilo le iztrebljenje tega neevropskega elementa. Sicer imamo pa le angleška in turška poročila o tej vstaji, ki Rusom nasproti niti veliko dnij ne more vzdržati se, nikar da bi se je bilo bati ali da je res „formidabel.“

Italija in Slovenstvo.

π—. Odkar se zopet rešuje orijentalno pitanje, tudi iz Italije dobajajo mnogi glasi o nameravanji osvojiti si južni Tirol in avstrijsko Primorje, glasi o oboroževanju in pomnoženju italijanske vojske; več tiskovin revolucionarnega obsega, izdanih je v blaženi Italiji in spričuje, da Italija uže resno name-rava, vsako priliko, ki bi se jej utegnila ponuditi, rešenja orijentalnega vprašanja, porabiti v to, da Avstriji odtrga te provincije. A če naša monarhija izgubi Primorsko, bi neizmerno bolj škodilo pravim interesom avstrijskim v trgovskem in obrtnijskem obziru, nego

katere koli na slovanskem jugu, katerih se slovanski vrage v Avstriji tako strašno bojé. Ker naši državniki iz samega napačnega strahu pred napredujočim in razvijočim se Slovanstvom, nijso hoteli ob pravem času osvojiti za obstanek in razvitek Dalmacije, kakor za blagostanje cele monarhije jako važne Bosne, zahrbtne dežele dalmatinske, bi mi tudi ne mogli v slučaju izgube Primorja nikakor dolgo obdržati Dalmacije, in tako bi se morala naša monarhija popolnem odriniti od morja, s tem bi prenehala biti pomorska sila kakor velesila, in bi bila jako ponižana pred Evropo. Nasledki napačne orijentalne politike „naše“ se bodo težko dali popraviti in znajo se diplomatske pomote magjarskih in nemčurskih politikov maščevati nad njenimi voditelji samimi, da bi le preveč ne škodili Avstriji samej; a se tolažimo s tem, da sedanja vlada kmalu naredi mesto drugej Slovanom prijaznejšej, katera bode morebiti mogla sedanje pomote in zamude vsaj nekoliko popraviti.

Če Italija izpelje svoje sebične namene, bi mi Slovenci prišli pod dvojno vlado, italijansko in avstrijsko, in razkosani bi se težje mogli braniti napadov svojih protivnikov, in zmaga Slovanstva na Slovenskem bi se za mnogo let zopet odmaknila, dokler bi se politične razmere Slovanom v Avstriji in sploh v Evropi na boljše ne obrnile; posebno oni del, ki bi prišel pod Italijo, bi bil za Slovanstvo morda celo izgubljen. Kaj da imajo Slovenci od Italije pričakovati, to je znano da le poitalijančenje, ker uže zdaj, ki najbolj živo za Italijo simpatizirajo, nečejo nič vedeti o Slovanih v Primorji, a jih uže le za Italijane smatrajo. To je napravilo Slovence v

Listek.

Leon Brossy.

(Povest, p. slovenil Fr. Kr.)

Drugo poglavje.

(Daje.)

Ko Karnar tujcema svoje hinavsko veselje nad snidenjem naznani, mu prične Marino koj brez ovinkov praviti, kako je bila njegova hči odpeljana: „Uže dolgo let,“ konča stari povest in solze mu zahijo oči, „je moje jedino prizadevanje, kaj zaslediti o mojem otroku. Prišla sva pred enim tednom v Mazatlan. Nij trajalo dolgo, ko so uže po celem mestu izvedeli vzrok najinega prihoda, in prišel je k nama človek, kateri je trdil, da ve o Karli povedati. Zahteval je veliko denarja, pa nijsva se mu niti trenotek ustavljala, da bi ga mu ne dala, samo, ako nama dokaže to, kar trdi. Zvedela sva, da je Karla tu in da jo je njen ropar izredil ko svojo hčer. Prišla sva, odpe-

ljavca sodnji izročiti.“ — „Veselilo bi me, ako vam pri tem pomagati morem, ker nobena kazen nij za takega hudobneža prevelika.“ Oči starca se veselja zasvitile, da je ta cega pomagača našel. — „Moj revni otrok,“ vzdihuje stari, zavoljo notranjih čutil po vsem životu tresoč se. — „Ker ste moj zet, kako vas hočem tedaj imenovati?“ — „Saj veste moje ime, gotovo ste ga uže v vasi čuli?“ Marino odmaje z glavo. „V vasi sva slišala samo imena Moratin in Karla,“ reče on. — „Tudi dobro, imenujem se Karnar.“ — „Lepa hvala. Sedaj nam pa povejte kaj o Karli, kakošna je in kakova je — pustite me verovati, da nje dobro srce nij bilo od zanikerneža, v čegar rokah je tako dolgo bila, popačeno.“

Karnar jo je tujcema zelo lepo popisal, njene lepote, učenosti in duševnosti tudi nij zabil. Po tem popisu bilo mu je koj laglje pri srci in težak kamen se je od njega odvalil. Oba sta mu svoje veselje z najlepšimi

izrazi naznanila. „Hitimo,“ reče stari Marino, naprej hité, „hrepenim je videti“. Karnar nij nikoli zvedel, da je prijatelj Moratina, prišel z njima v Loretto, da sprejme plačilo izdajstva, koj ko bodo imeli Moratina in Karlo v rokah. „Kraj, kjer sennor Moratin dela,“ reče nazadnje Karnar, „je na znožji hriba, katerega lahko skozi hosto vidite, tu je pot, katera se proti konci zavije, in gre skozi hosto, po tem pridemo kmalu do našega cilja. Okrog in okrog je bilo vse tiho, le kaka opazka Karnarja je sedaj pa sedaj motila tiho. Naenkrat se Karnarju zažari oko, zapazil je zatvornico. „Zdaj smo despeli do svojega cilja,“ reče Karnar, „bodita previdna!“ Ko so se bližali zatvornici, nijsta una dva opazila, da je Karnar zaostal, kajti hitela sta kar sta le mogla naprej. A komaj sta par korakov storila, ko se pod njima tla vdero in oba sta padla v več, nego 20 sežnjev globoko zatvornico. „Vsemogočni Bog! Kaj je to?“ zavpije Karnar ter hlina začudenje in stopi korak

Primorji, da so se jeli zbirati na taborih, z namenom izraziti zvestobo Avstriji in bojazen pred Italijo. Uže mnogokrat smo izjavili po narodnih glasilih, da jedini trdni jez proti prenapetim italijanskim željam bi bila zjedinjena Slovenija. Odločni krogi so pa še vedno slepi za nevarnost, ki žuga na južnih deželah od strani pohlepne Italije; a preudarjajo, kako bi se moglo zadržati osvobojenje Jugoslovancev in Rusija v njenih delih v orientu. Proti Slovanstvu so se uže delale razne naprave, a požrešni italijanizem se je vedno podpiral. A mi Slovenci ne smemo popustiti uže tolikokrat izražene želje po zedinjenji Slovenije, a jo moramo pri vsakej priložnosti zopet naglašati. Jeden slovenski časnik v jednej zadnjih številkih priporoča, ako uže zedinjenje vseh slovenskih krajev za zdaj nij izpeljivo, vsaj združenje Kranjskega s Primorjem v jedno provincijo z jednim deželnim c. kr. namestništvom in jednim deželnim zborom, ker potem bi se ne mogli naši protivniki sklicevati na neločljivost v avstrijskem državnem zboru zastopanih dežel, ker bi ne šlo za nobeno deljenje, a le za združenje večjih provincij v jedno celoto. Treba bi bilo poslati na temeljne razloge oprto prošnjo na najvišje mesto. Preje naj bi se sklicalo več ljudskih shodov v Kranjske in Primorji z namenom, pretresovati važnost in potrebo takega združenja. Mi ne smemo obupati, če tudi zdaj nijsmo uslišani, moramo take opravilene in za Avstrijo prekornostne terjatve pri vsakej priliki zopet ponavljati. V takej združeni slovenske deželi z slovensko vlado na čelu bi se ne moglo šopiriti lahonstvo, a bi počasi hiralo in tudi v Italiji bi morali spoznati, da avstrijsko Primorje nema tal za Italijanstvo. Trst bi zopet postal slovanski in bi bil močna zaščita proti italijanskej pogoltnosti.

Zoper izseljevanje.

Izpod Nanosa 22. aprila. [Izv. dop.]

Navdušenost za izselitev v tuje kraje se pri nas dan za dnevom, bolj pomnožuje in širi. Po govorjenju soditi, šlo bode iz naših krajev jako dosta naroda, vsakako veliko preveč. Nekateri so uže pričeli svoje imetje prodajati, in to, to se vé, prav po nizkej ceni, skoro za vsak denar, samo da toliko dobodo, da bodo imeli za potrebno zadatje, katero morajo izročiti ko se vpišejo za preselitev in to na vsako osebo 12 gld.

nazaj. „To mora biti kaka zatvornica za divje zveri! Čudno, čudno!“ Strašno vpitje iz jame pretreslo je zdajci zrak in Karnar je stopil na rob. Videl je, kako sta Marino in njegov sin skušala vstati, in razvidel je, da sta se hudo pobila. Luknja je bila s hosto in s tenkimi kolmi pokrita, na to je bilo še nekaj zemlje nametano, tako, da nij nihče si misliti mogel, da je tu kaka jama. Hudobnež se je hudoval, da so to jamo tako pustili, da vsaj nijso kakega opominjajočega znamenja zraven postavili. „Jaz grem pomoči iskat, senatorja,“ je zavpil. „Bodita le mirna, kmalu bo tu.“ — „Stojte,“ zakliče mladi Marino, „nama li ne morete kak kol ali kaj družega dati? Karnar se je delal kakor da bi iskal, ako nikogar zraven nij, da bi ga slišal, potem je rekel: „Nikjer nij nobenega kola in tudi ne sekire, da bi ga odsekal.“ — „Koliko časa vas ne bo?“ — „Znabiti eno uro ne. Jaz bodem moral v vas. Mej tem pa, da vas Moratin ne najde in vam kaj žalega ne stori,

Precej v početku, ko se je začelo o tej zadevi govoriti in misliti, trudil se je jeden in drugi, in to se še vedno, te lahkomišljence odgovarjati, dokazavaje njim, da nij vse zlato kar se sveti: tako tudi nij treba verovati onim lepim ameriškimi obljubam, katere so se sicer dale tiskati ali izvršile se pa nikadar ne bodo, ker je nemogoče. A ti pa prav obupno, nepremišljeno, skoraj bi rekel po otročje, odgovarjajo: „Umreti imamo naj pa uže tukaj ali tam, obstati tukaj nam več nij, kajti davki in druge naklade nas tako pritiskajo, da jih pri sedanjih slabih letinah nikakor ne moremo prenašati, ter žugajo nam dan za dnevom, nas iz naših posestev in hiš izgnati, torej čakati tega nam nij.“

Da je poslednje resnično, temu ne oporekam, pač obžalovati moram, da je tako, ali iz luže v blato pa tudi nij pametno hoditi.

In čudno! nekatere ženske so bolj navdušene kakor moški. Se vé, mislijo si: čemu bi me tukaj slabo ječmenko, in še te malo, pile, ko bomo tam fine kave na ostajanje imele. Da da, v Ameriki je dosta kave, ali v Argentinske, kamor vas hote, menda še želodovke pomanjkuje.

Res lepe in vabljive so obljube in trditve katere argentinska ljudovlada, v svojej deželi in svojem zakonu, po nekaterih svojih knjigah in brošurah, okrog trosi, ali vprašanje je, če je to vse res in mogoče; jaz mislim, da ne! Čudno je, da noben pošten časopis, cele Evrope, o tej dobroti ničesa ne ve in ne zna, nasprotno pa, o tamošnji bedi in nesigurnosti toliko pišejo in govore. Italijanski, na primer, so dokazali, usled poslance statistike svojega konsula iz glavnega mesta Argentinske, da tam nad polovico Evropecev, kateri kje dojdejo, uže prvo leto žalostne smrti pogine na rumenej mrzlici, od solnčarice ali vnetja možgan, lakote in družih boleznij. Da je pa bolj verjeti javnim izjavam počasopisih, kakor pa onim, od argentinske ljudovlade izdanim ter v lastni korist govorečim knjigam, to mi bode gotovo vsak pripoznal. Pa glejte, ravno italijanski časopisi bi morali naj bolj za naseljevanje v Argentinsko nagovarjati in navdušvati; kajti do sedaj je tam naj več prebivalcev Italijanov, in s časoma ko bi se res vse tako dalo napraviti kakor gor omenjene knjige in listi obetajo in zagotavlajo, bi Italija imela naj večji korist in dobiček od te dežele. Ali kakor je nam pri srcu korist in blagor našega

vas bodem zakril.“ — „Naju zakriti, kako?“ — „Vam bodem pokazal,“ odvrne on, „tukaj je kup desk, s katerimi bodem luknjo pokril, da vas zagotovim pred tem hudobnežem.“ To izrekši, hiti k deskami in jih hitro položi črez jamo, potem pa dene, ne poslušaje una dva v njej, zemlje na vrh. Mej tem, ko sta oče in sin sprevidila, kak namen ima njihov vodnik, je uže ta na zemljo položil rušnje in trave, tako, da bi nihče, ki bi mimo šel, ako bi posebno ne gledal, ne zapazil zatvornice, potem reče: „No, tukaj sta gotova in spravljena in pred enim tednom se vama ne bode posrečilo rešiti se.“

„Kaj delate tu?“ se sliši vpitje iz jame, katero je pa bolj in bolj ponehaval, „zanikrnež, malopridnež, pustite nas ven: Pomagajte! pomagajte!“ Zemlja se je vsipala na uboga, ko je Karnar na deske stopil, da je zemljo poltlačil, tako, da je komaj malo svetlobe v dno jame prišlo. Pablo je neprenehoma klical na pomoč, a vse zastonj. Karnar je nametal na

naroda tako i pošteni Italijani ne puste žrtovati svojega, zato tudi oni raje odgovarjajo kakor nagovarjajo, in to činijo z istinitimi dokazi; radi tega so pa Italijani tudi odnehali se preseljevati v Argentinsko. Namesto teh pričeli so pa zdaj Slovence slepariti in slepiti, dobro vedoči, ka ti so lahkemiseljni in pa tudi v revščini.

Jaz nijsem proti izseljevanji, kajti človek si je dolžan pomagati, kakor si le more in zna, ali da bi komu svetoval, da naj gre v daljno Ameriko, to nikakor ne! Pač bi pa slednjemu svetoval, da naj se ne prenaagli, ter poprej dobro premisli, predno se odloči za izselitev. In za nas bi žalostno bilo, ko bi nevesele poročila iz Amerike morali čuti: kako da naši rojaki in nekdanji sodeželani, žalostne smrti ginejo. Ta nemila osoda pa jim gotovo ne bode prizanesla, kajti če uže za gorkoto vajenega Italijana so oni kraji pregorki, kako bode pa naš deželan, kateri je le mrava vajen, kajti pri nas je, tako vsaj eni pravijo, devet mesecev zime ostale tri je pa mraz, iztrpel pekoče solnčne žarke. Tako tudi zrak in voda sta malo ugodna in zdrava, najmanj pa za naše ljudstvo ki ima ter je vajeno prve mu in poslednji le dobremu.

No jaz sicer nečem dosti odgovarjati; vsak naj bode svoje sreče kovač, žali me pa vsakako to, da se več zaupa in veruje tujcem kakor nam domačinom. Ko bi bilo vse to res, kar se obeta, mislim da ne bi bilo treba tako ljudi vabiti in loviti, kajti povsod je dosti dobrega potrebnih in željnih ljudi ne samo pri nas. Da, vsaj polovico onega naj bi bilo res, hotel bi jaz sam okrog, od kraja do kraja, od vasi do vasi hoditi, kakor kak apostel, ter nagovarjal bi vse sploh, da naj gredo v „zaljubljeno deželo.“ A jaz pravim, kdor dosti obeta malo dá, menda enako dela tudi ljudovlada Argentinska.

Posvaril bi rad tudi te ki se v Ameriko odpravljajo; da naj ne ravnajo preveč brezmiselno, ter naj ne prodajejo svoje živine in posestev tako naglo; dokler so tukaj, nijso še šli v Ameriko. Kaj pa naposled če bi ne šli? Ostati bodo morali vsakako tukaj, zastonj bodo potem obžalovali svoje nespametne čine; v največjo revščino in siromaštvo se sami pehajo. Tako tudi zanemarjajo obdelovanje polja, kajti časa potrebnega si zato ne dadó, nego shajajo in zbirajo se vedno, da se o novej domovini razgovarjajo. Eden hoče več vedeti in bolj

rašnje še n kaj suhega listja. „Tako, no sedaj bova pred vama gotova,“ mrmra in gre hitrih korakov proti pristavi nazaj. Pa nij se smijal, temuč čelo se mu je mračilo, kajti misel na Karlo mu je brodira po glavi. „Kmalu bi bil najvažnejše pozabil. Sedaj le hitro na delo. Kmalu se je moram polastiti,“ mrmra pred se „imeti jo moram, kadar dospé ladija. Kako se bodem veselil, ko se bode moja modra lepota jezila!“ Kmalu je dospel do pristave. Okrog je bilo vse tiho, služabniki so delali na vrtu in Karla še nij prišla domov. Moratin pa je prišel poln strahu prijatelju do vrat nasproti, bil je od nog do glave oborožen. „No?“ vpraša on. — „Posrečilo se mi je. Vaši zasledovalci so v zatvornico pali.“ Moratin veselja vsklikne kajti težek kamen se mu je odvalil od srca. „Potem je vse dobro,“ reče in otide v sobo. „Karla bo kmalu nazaj. Tedaj le hitro na delo! Pojdite, da se nekoliko poživite po tem težavnem delu.“

popisati dobrote in veselje, katero je pripravljeno in čaka one, ki kje dojdejo, pa vsi skupaj prav malo ali bolje rečeno, nič ne vedo. Pravijo, da tam so zemeljska nebesa, a naj pazijo, da namesto nebes pekla ne dobobo, po gorkoti soditi je uže bolj poslednjemu podobno kakor nebesam.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. aprila.

Državni zbor se snide zopet 30. t. m. Na dnevnem redu prve seje nij nič posebnega.

V **Pešti** je bil, kakor smo uže omenili, 22. t. m. kongres nevolilcev. Navzočnih bilo je 106 delegirancev, ki so zastopali najmanj 4000 delavcev nevolilcev. Razpravljalo se je 1. o splošnej volilni pravici, 2. kako bi se ta do seči mogla. Govorilo je le malo govornikov, mej temi Leo Frankel, bivši minister pariške komune. Končnem se je sklenila sledeča resolucija: 1. naj se osnuje stranka nevolilcev, 2. napravi naj se velika peticija na državni zbor, 3. mora se na to delati, da se pri bodočih volitvah v državni zbor le takovi poslanci volijo, ki bodo delali za splošno volilno pravico. — Zbor se je razšel mirno.

Vnanje države.

Turki so začeli kljub ugovoru velikega kneza Nikolaja zopet utrjevati svoje pozicije v brambeni črti z veliko pridnostjo. Utrjeni tabor Turkov pri Bujukderi dobiva vedno pomoči, vojakov in kanonov.

Veliki petek je poslalo več **angleških** duhovnikov Gladstonu adresu s 395 podpisov. V tej pravijo, da je dosedanja politika angleške vlade zločinska in neopravičena, ker le na to meri, deželo v vojno zaplesti. V svojem govoru na to zaupnico rekel je Gladstone, da bi bila vojna z Rusijo ne le kazni vredna, marveč neumna. Lord Derbi, dejal je, ima prav, ako trdi, da bode Angleška ostala osamljena; zveza z Avstrijo ne bi pospeševala angleških, — ampak avstrijske namere. On sam ne veruje na zvezo z Avstrijo. Preverjen je, da so se mnogo trudili, Avstrijo za se pridobiti, a le zastoj. „Čemu bi se tudi z nami zvezala? Kar hoče Avstrija, je to, da doseže svoje cilje. Avstrija vidi, da Rusiji mi mesto nje žugamo, in to je dobro za njo. Kakor smo Bolgare gnali v rusko naročje, tako ženemo zdaj tudi Avstrijo tja, ker Rusiji ne pustimo drugače voliti. Rusija bode avstrijske pogoje izpolnila, — kajti s pravo zvitostjo varovala je Avstrija svoje interese, in boja ne bode pričela, ako bode lahko vse mirno dosegla. Zdi se mi, da hoče Avstrija svoje interese v slovanskih, posebno zapadnih krajih utrditi, in ako vso svojo težo le proti Rusom porabljam, silimo Rusijo, rajše se z Avstrijsko porazumeti, nego

pričeti velikanski boj, akopram z upanjem na zmago.“

Iz **Rima** se piše: Oskar je grof Corti voditelj vnanje italijanske politike, je z upanje tujih vlad večje, zlasti je sporazum mej Dunajem in Rimom zboljšal se. Tudi iz Berlina Cortiju nasproti prihajajo s simpatijami. Govori se, da Nemčija hoče tudi Italijo pridobiti, da bode posredovala za ohranjenje miru in sporazum mej Anglijo in Rusijo.

Dopisi.

Iz Kropce 24. aprila. [Izv. dop.] Tukajšnje pevsko društvo pod vodstvom učitelja g. M. Kovšca kaj dobro napreduje. Napravilo nam je letos uže drugo veselico na korist tukajšnje šole, kar je nam tržanom v veliko veselje. Slednja veselica je bila 22. t. m. v hiši g. Smukavca. Program je bil: 1. Vesela igra „Muteč“. 2. pesen: „Slava Slovencem“. 3. Deklamacija: „Okamnjeni lovec“. 4. pesen: „Strunam“. 5. pesen: „Kje dom je moj“. 6. pesen: „Pod oknom“. 7. Deklamacija: „Črnogorska mati“. 8. pesen: „Domovini“. Igralo in pelo se je dobro, posebno je zadovoljila vse navzočne pesen „Domovini“, katero so morali trikrat ponavljati. Zatorej moramo iskreno hvaležni biti našemu občespoštovanemu g. učitelju za trud, da je naučil 15 pevcev tako lepo peti domače pesni. — Vstopnina nij bila večja nego 10 kr. in od vsega je bil čist dohodek tukajšnje šoli namenjen. Po izvršenem programu preselili smo se v spodnje prostore in se veselili pri dobri kapljici vina. Peto se je še več narodnih pesnij, in pogovorilo tudi o marsikateri reči. Mladi ljudje so se pa na plesišči razveseljevali.

Z Gorenjskega 23. aprila. [Izv. dopis.] Razveselilo nas je poročilo o zmagi pri ljubljanskih volitvah v 3. razredu in tudi mali napredek v 1. razredu. Pokazalo se je zopet, da nemčurstvo na Kranjskem še nema trdnih tal, ter da le umetno životari s pomočjo podpiranja vladnih krogov, in če na vlado pridejo Slovanstvu bolj prijazni mošje, bode nemškutariji na Kranjskem hitro odklenkalo, vsa agitiranja Dežmanovih klevetnikov in vse njih zvijače v ljubljanskem novinskem butlji ne bodo nič pomagale. Vedno jasnejše postaja, da Ljubljana je slovensko mesto, a ne nemško, kakor nekateri Velikonemci trdijo. Le malo več delovanja in navdušenja za sveto narodno stvar, pa si narodnjaki pridobe večino tudi v 1. razredu, le ona malomarnost naj zgine, ki se je bila polastila nekaterih narodnih krogov, zavoljo po ranjem

Costi vpeljane nesrečnej neudeležbi volitev v mestni zbor ljubljanski. Če se Slovenci bolj poprimemo svojega delovanja, bo Lašanovo županstvo zadujo nemško županstvo v Ljubljani. Ljubljana bode zopet dobila in za vselej ohranila narodno zastopstvo. To bo pa tudi imelo velik vpliv po vsem Kranjskem in zelo koristilo narodnej stvari.

Da se nagodba Avstrije z Ogersko dela tako počasi in težko, ne razume nihče, kako da bi sedanja vlada to delo dognala. Vedno očitnejše postaje, da bo treba ta gordski voz zel presekat, to je dualizem prej ali slej s čemboljim nadomestiti, kar storiti sedanja ustavoverna stranka ne more, ker ne uživa zaupanja večine avstrijskih narodov a le umetno živi oprta na pri volitvah, na jej ugodno od nje sestavljene volilne rede in pomoč Magjarov. Ker še zdaj nij nobenega upanja, da bi se pogodba dognala, osobito ker so se vsi nezadovoljneži z vlado in z nagodbenim poganjanjem Litave mej Magjari zjedini v eno opozicijsko stranko, če je dozdej še tudi v manjšini a vendar more Magjarom osodepolna postati in magjarske ošabnosti konec storiti. Da bi ta nova stranka, če kedaj spleza na vladno krmilo, dosegla Magjarom še ugodnejšo pogodbo in večji vpliv na vnanjo politiko, v protiruskem smislu kakor namerava, nij verjetno, ker še sedanja vladna v terjativah od opozicijske bolj zmerna stranka še nij zamogla nobenih rezultatov doseči. Sè svojo ošabnostjo bodo Magjari, uže jedino jim povoljni dualizem pokopali in kmalo morda vidimo našo državo zopet združeno, znabiti celo s federalno vlado. Bog daj!

Z Dunaja 23. aprila [Izviren dop.] Znano je, da na Angleškem posebno vladarica Viktorija v vojsko z Rusi sili. Ona se postavlja na stališče umrlega svojega soproga, princa Alberta, ki je imel načelo, Rusiji kolikor bolj mogoče protiviti, neodvisnost Turčije vzdržati in ne trpeti, da bi jej (Turčiji) Rusija škodovala. Vsak napad Ruske na Turčijo mislil si je princ Albert, da je napad na Angleško, in takov napad mora le ta z vojno močjo odbiti. Čudno je torej, da potem kraljica Viktorija in angleški diplomatje morejo v „evropskih“ interesih govoriti, kjer je jedino le angleška ošabnost in osobna babja mržnja kraljice Viktorije proti Rusom. Ako Angleži pravijo, da jim je mir ljub, in hočejo le evropske interese varovati, je to laž in hinavstvo. Angležem nij za družega, nego za njihov vpliv v orijentu, — da ponižajo Rusijo.

Tretje poglavje.

Naša moža sta ravno v naglici povečeralja, ko po naključju Moratin skozi okno pogleda, in vidi, kako se Karla, počasi pogovarjaje se z Leonom Brossy, bliža hiši, kajti prikladnost in pripravnost sti našega junaka naredili za mojstra. To je bilo tudi, da je o času bisernega nabiranja čez dvanaest in še več mož gospodoval. Bil je velike močne postave, držal se je možko, da v kratkem povemo, bil je pravi ideal možke lepote in moči. Njegov glas je bil glasen in njegove oči podobne orlovim. Nihče, kdor ga je poznal, se nij čudil, da se je Karla Moratin vanj zalju bila; kajti on je bil obče spoštovan in ljubljjen, ne samo zavoljo njegovega dobrega značaja, temuč tudi zavoljo svoje gibčnosti in zvedenosti. Leon Brossyja so imeli za najlepšega mladeniča v Pazu in Loretti.

„Tristo hudičev!“ reče Moratin, ogledavši skozi okno par, ki se je bližal hiši. — „Halo! kaj je?“ vpraša Karnar. — „Tu pride ta prokleti biserni nabiralec s Karlo.“ Karnarjeva rudečkasta lica zažare. Hitro pogleda skozi okno in stopi za zagrinjalo.

„On je na vsak način,“ mrmra, „mislim sem vendar, da ste mu sem priti prepovedali.“ — „Prepovedal? Saj ta malomarnež nij bil uže več ko eno leto tukaj, on bi si ne bil upal semkaj, ko bi se reči uže h koncu ne bližale. Znabiti sta uže oženjena, ali pa prideta še mojega očetovskega privoljenja iskat.“ Karnar je vedel, da Leon Brossyjev značaj je tak, da je prišel Moratina za roko Karle prosit, dasiravno ga je ta zmiraj mrzlo in neuljudno sprejemal.

„Pa,“ reče Moratin, „nič ne smeva izgubiti časa. Vas, kakor se uže razvidi, ne smeta tu dobiti. Idite v mojo spalnico in bodite prav

mirni. Jaz se bom uže tega nepovabljenega gosta kmalu odkrižal. Le potrpite!“ Naša moža sta se komaj zgovorila, ko je uže par dospel do hiše. Karla je vstopila kmalu v sobo sè svojim ljubim, pa se nij nič vstrašila hudega Moratinovega pogleda.

„Sennor Brossy, pedro mio!“ reče ona, „menim, da te nij treba posebno predstavljati.“ Mož se mrzlo pozdravita in Karla jima prinese stole, nadaljujoča: „drznila sem se sennor Brossyja semkaj pripeljati, kajti oba midva želiva najino zvezo častno in ako mogoče, s tvojim dovoljenjem skleniti.“

Moratin je opazoval nekaj trenutkov enega za drugim z jeznim obrazom, kakor da bi rad oba uničil. Pa mirnost Brossyja je uzročevala, da je jezo ukrotil.

(Dalje prih.)

Da jim nij za občni mir, kaže to, da hočejo vso sančefansko nagodbo uničiti, torej naj bi bili Rusi vse žrtve zadnje vojne zastoj imeli; Kars, Bajazid in tudi Batum, — to zahtevajo angleški kramarji, — morajo vrniti Turčiji, kajti: „Rusija se mora ukloniti, ali pa bode uklonjena“ — tako pravi baje mojster Disraeli (Beaconsfield,) ki je pri angleški kraljici v največjih čisljih. Vidi se torej, da hoče Angleška na vsaki način vojsko, da jej nij za kongres, ne za mir, ne za splošno mnenje evropsko, ampak le jej kažejo pot, ki jo je uže ukrenila, osebni interesi. Veliko poguma mora pa Angleška imeti, da trdi: Ruska kali mir; in ako se pomisli, da je Angleška ravno kar dala vkaž 10 do 12000 mož indijskih vojakov prepeljati na Malto, — kdo kali mir, kdo vojno provocira? Tu ne pomaga nikakovo hlenjenje splošnega mnenja evropskega predru-gačiti. Ako tedaj Angleška zahteva od Rusije stvari, katerih ta nikdar ne more izpolniti, — ako si je Angleška nalogo stavila, Rusijo na vsak način ponižati, — ako ona svoje miroljubje tako kaže, da se pripravlja na vojno, — kdo bo tedaj v stanu vrjeti Angležem, ki trdijo: Rusija kali mir? Angleška naj pomisli, da velikej ošabnosti sledi padec, in možnost, — tega menda ne trdijo, — da so lahko v vojni z Rusijo tepeni, nij izključena.

Domače stvari.

— (Deželno gledališče.) V nedeljo 28. t. m. ima gospa Dragoila Odičeva, učiteljica, pevka in igralka dramatičnega društva svojo benefico, katera je letošnjih predzadnja. Ker beneficijantinja od početka slovenskih javnih predstav na slovenskem odru sodeluje, upamo, da se bode ta večer še tem bolj napolnilo gledališče, ker se bode prvokrat predstavljala opereta v 2 dejanjih „Marija“ ali „hči polkova“.

— (Pri novem krajskem deželnem načelniku) g. Kalini so se včeraj predpoludne predstavili uradniki in načelniki tukajšnjih oblastništev.

— (Bizoviška čitalnica) pri Ljubljani misli napraviti dne 2. rožnika veselico v Bizoviku, in sicer vzajemno z društvom Sokolom.

— (Duhovenske premembe v ljubljanskej škofiji.) G. Ant. Črne, fajmošter v Hotederšici je 21. t. m. umrl. Za fajmoštre so bili 24. t. m. inštalirani gg.: J. Razboršek za Brdo, B. Šoklič za Loko, baron C. Cirheimb za Koroško belo, M. Poč za Loški potok, J. Sajovic za Slavino.

— (Mrtvec najden.) Iz Dobropolj se piše: V naši okolici so našli skoraj uže vse gujilo truplo J. Pugla iz Podgore. Še meseca decembra se je bil skregal s svojim očetom, potem pa odšel z doma, da niso nič vedeli kam, in dozda nič slišali o njem. Te dni pa je prišla naznanit žandarmerija, da so ga našli mrtvega v gozdu pri Brézovici blizu Ljubljane.

— (Nesreča pri streljanji) se je velikonočno nedeljo pripetila v Ložini na Kočevskem, kjer imajo navado, da omenjenega dne v vsakej vasi streljajo z možnarji. Tudi v Ložini so uže pred peto uro zjutraj odraščeni fantje z možnarji pokali tako silno, da se je razlegalo daleč okrog. Po nepredvidnosti se jim pa užge smodnik, ki so ga imeli sbranega v nekem piskru, in osmomi tri strelce

po obrazu in rokah tako hudo, da bosta dva mej njimi težko okrevala. Malo prej so bili žandarji tam in so hoteli streljanje zabraniti. Pa komaj so odnesli pete, izvlekli so fantje možnarje zopet na dan in zapalili ogenj ter streljali tako dolgo, — dokler si niso osmomičili glav.

— (Poskušan samomor.) V Trstu je 20 let stara hči hišnega vratarja Jovana M. žile prerezala si in v morje skočila. Dva lojdova delavca sta izvlekla iz slane vode ter jo staršem, s katerimi se je bila dekle sprla nazaj poslala.

Razne vesti.

* (Napad na kneza Thurn-Taxisa.) Včeraj smo na tem mestu poročali, da je nek trgovinski agent, Wild po imenu, streljal v praterji na kneza Thurn-Taxisa. Kakor se zdaj v dunajskih novinah bere, bil je Wild uže prej v blaznici, ob toplih dnevih se mu je rado mešalo, in da je pri „Evropi“ (katere predsednik Taxis nikoli bil nij) izgubil premoženje, nij resnično. Wild je bil prej točaj, postrešček in drugo. Torej je najbrž le blaznik.

* (Konji so se splašili) ruskemu knezu Četvertinskemu, ki prebiva zdaj na Dunaji. Knez in kočijaž sta odletela z lahkega voza na cesto, konji so voz razbili, neko ženo povozili in na smrt ranili, predno so bili prijeti in ukroteni. Knez se bode moral zaradi narejene škode pri sodnji zagovarjati.

* (Spridenost magjarskega pravosodstva.) O pravdi Miletičevej donša „Zastava“ v najnovejšej številki jako zanimive novosti. Znano je uže, da v tej škandaloznej pravdi se nij vse tako vršilo, kakor zahteva pravica, ampak da je bilo mnogo ljudij podkupljenih, mnogo se je krivo prisegalo, — a vse to se nij godilo na strani Miletičevej. „Zastava“ ne trdi vse to tja v en dan, marveč navaja pozitivne date. Tako n. pr. kupili so Magjari ljudij, ki so imeli nalogo, priče proti Miletiču nabirati. Jeden teh glavnih „agentov“, nekov Lacko iz Zemuna, dopisoval je vedno z nadžupanom Hertelendyjem iz Velikega Bečkereka, — a še le potem ko sta se v Velikem Bečkereku ustao dogovorila, kamor je bil Lacko navlašč za to pozvan. — Najprej so ga hoteli pregovoriti, naj bi z Rankovićem proti Miletiču pričal. A tega si nij upal, ker so v Zemunu vedeli, da Lacko tačas nij bil v Belgradu. A proti mesečnej plači 80 gld. prevzel je nalogo, takovo pričo, kakoršna se ravno potrebuje, priritati. Ta čas je potoval tudi višji državni pravdnik Kozma v Zemun, Timarčevič, v Veliki Bečkerek; v ta čas spada tudi tega preklie v Belgradu. Po prekliecu Timarčevičem dobil je tudi Lacko vkaž, svojega brata Nikolaja v Bečkerek za pričo pripeljati. Ta pak nij hotel tega storiti, kar so od njega zahtevali, ker je dejal, da mora preje še v tej stvari informirati. Ker se Lacku na takov način nij posrečilo zahtevano pričo dovesti, odtegnila se mu je mesečna plača. — Te objave „Zastave“ delajo veliko senzacijo, in pričakovati bi bilo, da bi se ogerska višja sodnija na nje ozirala pri končnem razsodu v pravdi Miletičevej, ki se po vsej pravici in v vsakem oziru lahko mučenik zove.

Dunajska borza 25. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 gld.	65	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	64	60	„
Zlata renta	71	90	„
1860 drž. posojilo	110	75	„
Akcije narodne banke	787	—	„
Kreditne akcije	207	50	„
London	122	90	„
Napol.	9	85	„
C. kr. cekini	5	82	„
Srebro	107	40	„
Državne marke	60	60	„

Tujci.

24. aprila:

Evropa: dr. Luschan iz Dunaja. — Brandt iz Beljaka. — Harmes iz Pariza.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalescierièe du Barry v Londonu.

30 let uže je nij bolni, ki bi jo ne bila odstranila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsno, i na jetrah; žlezl nadubo, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepraviljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, htožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledice in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je bolj, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej ojmimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Benoka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angolstena, Dr. Shorelanda, dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinja Castlestuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih timentnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Frešlo je uže sedem mesecev, odbar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem valed prsnih ta čutnicnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zsprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescierièe priel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Više tečne in okusne Revalescierièe popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno hrano, kot najboljši pripomeček, ter ostaneu Vaš adani

Gabriel Teschner,

slušatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenito markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celom životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescierièe in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescierièe zasluži največje hvale, pridobila mi je zopet zdravje i me stavila v stanje, da morem moje društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvalečnosti in poponega spoštevanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Revalescierièe je 4 krat točnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na osni, ko pri zdravilih

V plebatih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 9 gold. 12 funtov 50 gold. 94 funtov 36 gold.

Revalescierièe Blauillon v pušicah in Revalescierièe-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu 120 tas 10 gld. Prodaje: Du Barry & Comp. na Rdn ušči, Wallfischgasse št. 3, kator v vseh mestih pri dobrih lekarnijah in specerijakih trgovinah; tudi razpošiljava dušajaka hiša na vse kraje po poštnih rokavnicah ali povozjih. V Ljubljani: M. Fahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. P. Rodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spijetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Andreoviču. (184)

Kupčijska pisarna

A. Hartmann v Ljubljani,

se nahaja sedaj (125-3)

v gosp. Luka Tavčarjevej hiši

pri tleh.

mej kavarno „Evropa“ in pisarno ljubljanskega užitniškega zakupa.

Trpotčev sok.

Ta neprecenljivi sok služi za zdravilo proti bolečinam v prsni in na pljuči, proti zasliženju bronhij, kašlju, hripavici itd. Cena velikej sklenici z navodom 80 kr., malej sklenici z navodom 60 kr.

Zaloga v Kranjskej: Viktor v. Trnkoczy, lekarničar „pri zlatem jednorogu“ v Ljubljani, na mestnem trgu št. 4. (78-7)